

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és Kiadóvonal
Széchenyi tér 2. Telefonszám 124.

Szerkesztésért felelős:
ÖZV. DR. KISS PÁL.

Alapította:
DR. KISS PÁL.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK HELYBEN
Fél évre 7 korona | Egy hónap 1 K 20
ELŐFIZETÉSI ÁRAK VIDEKEN:
Fél évre 13 korona | Egy hónap 7

A városháza

Kapuja alatt jól eldugva, ahol alig olvashatja valaki, a cipőcseréi hírek között húzódik meg nagy szerényen az a hirdelmény amely mélyen bele-
vág Makó város érdékeibe és életébe.

Mindenki a legnagyobb meglepetéssel olvashatja azt, hogy Makó város összes sikerületeire nézve a törvényhatóság keddre esz az évi is hó 30 ára bitütsé a városi képviselőválasztásokat.

Nincs Makón ember, aki pártállásra való tekintet nélkül be ne látná, hogy mily rettenetesen súlyos igazságtalanság történni itt ennek a türelmes városnak a népével. Hogy lehet akkor kitűnő választásokat Mikor a választók legnagyobb része oda küld a külső hősi harcokban még ha a város részéről, történt volna olyan hívás, hogy a lejárt mandátumi városatyák helyébe másokat kell választani, akkor is a törvényhatóságnak kellett volna ellen tiltakoznia a nem lett volna szabad megengednie, hogy új választások legyenek a háboru tartama alatt.

Osánérvármegye törvényhatósági bizottságát se alakiották új választás után ép azért mert a miniszter számolt azaz, hogy a választók legnagyobb része odavan a ilyen térd után ép a vármegyén ülték ki a városi képviselőválasztásokat?

Nem! Makó városának sürgősen tiltakoznia kell ez ellen az igazságtalanság ellen. Lehetetlen, hogy akadjon Magyarországon belügyminiszter aki meg ne eszméltesse a törvényhatóság ezen rendelkezését.

Makó város polgármesterének kell első sorban sürgős tiltakozását bejelenteni a belügyminiszternél ez ellen, sürgős intézkedést kérve mert különben az idő rövidsége miatt még megjelhetik a választásokat amelyek nem vehet részt Makó város választóinak köze.

Makó város közönsége is tiltakozhat ezen igazságtalanság ellen hogy felője sem néz ezeknek a választásoknak a teljesen negligálja, o'lybá vessi mintha nem is volna, habár újból nyomatékosan hangsúlyozzuk, hogy nem hisszük, mis'erint a miniszter egyáltalában megengedné ezt a kiválasztási játékot!

Tiltakozunk ellene az oda harcolók nevében, Tiltakozunk ellen a márkárosok és igazság

nevében, tiltakozunk ellene Makó város minden törzessé polgára nevében.

Est én tiltakozást tudomására hoztuk sürgősen a belügyminiszternek és a miniszterelnöknek, a

hik ha bármilyen pórtállásnak is legyenek ilyen óriási igazságtalanságot még sem engednek bukövetkezni.

Elvőgre meg sem vagyunk oroszországban.

A háboru hirei.

A német vezérkar legújabb jelentése.

(Hivatalos jelentés.) Érkezett este 10 órakor.

BERLIN, március 29.

Nagyfőhadiszállás jelenti:

Nyugati hadsereg:

Leus és Arras között élénk angol harc folyt mely éjjel is tartott, a Brusellesnél és Egenst St. Meiennél Bepanmentől északkeletre tegnap reggel kifejlődött ütközetben az angolok biztosító csapataink előretörése folytán számos haloton kívül foglyokban 1 tisztet, 51 főnyi legénységet vesztek. Champagneban fransziák a nap folyamán fölünk elvett árkok visszafoglalására több támadást megindítottak, a támadások nagy veszteségük mellett meghiusultak. A Maas balpartján tegnap 304-es magaslat ellen készülő francia előretöréseket védőtüzünk meggátolt. Ma reggel egy széles arcvonalon előretörő támadás tüzünkben egy helyen pedig ellentámadásunk folytán meghiusult. Verdun-tól keletre repülőink lelőttek 2 megfigyelő léggombot és légi harcban és védő tüzünkkel négy ellenséges repülőgépet lőttünk le.

Keleti harctér:

Általában nyugalom uralkodott.

Mackensen vezérezredes hadserege:

Semmi lényeges esemény nem történt.

Macedón harcvonal:

Különös esemény nem történt.

LUDEENDORFF.

(Miniszterelnökség sajtóosztálya)

A politikai helyzet

— Befejeződik a kormányjelentés vitája — Képviselőkatona és a békésűvetség.

Az ellenség holnap vagy holnapután befejezi a kormányjelentés vitáját, amit február hó 9-én kezdett meg. A kormányjelentések ilyen hosszú vitája már nem szokatlan, mert hiszen ha szorosan a kormányjelentés anyagához alkalmazkedtél a vita akkor sem lenne föltűnő a hathetes tartam.

Számításba kell azonban venni azt is, hogy a kormányjelentések vitája tulajdonképpen a költségvetési vitát helyettesíti és em még sokkal kellemesebb a kormányban, mintha költségvetést kellene benyújtania, mert erre képtelen.

Visszont az ellenség bizonyos ott azt, hogy nincs ok vele szemben erőszakos rendszabályokra. Tiszta mégis sajnálkozásnak látszik az ellenséget ilyenekkel megfenyegetni.

Fenyegetését azonban nem vélték bűnösnek, mert nem kapta meg hozzá a felhatalmazást.

A vitára pedig szükség volt. Sok olyan kérdés jutott el az ország közvéleménye elé, ami a háboru sajtóviszonyok mellett a képviselőházi vita nélkül oda el nem jutott volna.

Eppen ezért nem lehet elégszer hangsúlyozni, hogy a háboru alatt a parlamentnek nem is szabad hosszabb szüneteket tartani, hanem ugyancsak parlamentciába kellene lennie.

A szünetelés így csak ugy engedhető meg, hogy sülszerűség miatt saját elhatározásából bármikor újra fölvehesse.

Károlyi Mihály grófot, a huszárhadnagyot — aki mellékesen országgyűlési képviselő és egyik országgyűlési párt vezére — föltűnő katonai hatósága feleletre vonta azért, mert elfogadta az „állandó béke Házában” székelő központi szervezetenek” külügyi albizottságába történt bevezetését.

A képviselő és a katonaság egymáshoz való viszonyának kérdéséről ez uttalal nem foglalkozunk.

szun. A fölvetett kérdésben nem is ezt a vonatkozást tartjuk fontosnak.

Fontosnak tartjuk a kérdésnek azt az oldalát, hogy a katonai felelősi tartozásért, ha semleges országban — vagy bárhol — más kéddé békesszervezet tagjai sorába választja a 6 a választást elfogadja.

Magának a hábernek nyíltan bevalótt elője a béke. Merre megtagadni ezt a célt az a katonai hatóság, mely a felszólítást

kötelességének tartja? Nem hisszük.

A kérdés különben a képviselőház elé kerül. A függetlenségi és 48-as párt Károlyiak ezt az ügyet magáévá tette és megbísta Polónyi Dezsőt, hogy az ügyet megfelelő formában a képviselőház elé terjessze.

A meggyőződés, a véleményalkotás szabadságáról van szó. Meglátjuk, mire becsüli ezt a kincset a magyar képviselőház.

lenes kormány részéről való végrehajtását.

A дума termében ezer katonai megbízott jelent meg s tanácskozott a katonák és munkások forradalmi bizottságával, amely úgy látszik ura a helyzetnek.

Egy bécsi estilap állítólag jó forrásból szerzett értesülése szerint, melyet semleges forrásból kapott, az új orosz kormány vonakodik a londoni szerződést, mely a külön bé-

kére vonatkozik, aláírni, miután a munkásképviselek ez ellen, a legerélyesebben állást foglaltak. Hir szerint a kormánynak több tagja is ugyan ezen az állásponton van. Egy másik hir azt mondja, hogy az ideiglenes kormány csatlakozását a londoni szerződéshez attól teszi függővé, hogy milyen további segítséget helyeznek az entente államok kilátásba.

Le akarja tenni az orosz hadsereg a fegyvert Oroszországból köztársaság alakul

Az orosz forradalmat az angolok szervezték meg s most az angolok félnek tőle leginkább. Mert bármit mond is Miljukov a kiáltványaiban és az ántánt-államokban akreditált orosz nagykövetekhez küldött körjegyzékeiben arról, hogy Oroszország addig nem teszi le a fegyvert kezéből, míg Konstantinápolyt meg nem hódította s míg Auszria-Magyarországot a szomszédai közt fel nem osztotta, kétségtelen, hogy az az orosz nép, mely a szabadságáért és az emberi jogaiért lezadt fel s taszította le a trónról a cárt, nem fog a végletekig háborút viselni. Neki béke és nyugalom kell. S ha azt még el is tartsa, hogy sorsáról a cár, az ő megkérdezése nélkül, sőt akarata ellen rendelkezээр, azt semmi esetre sem fogja eltérni, hogy a cári zsarnok szerepébe most akár Miljukov akár más valaki feltolja magát. Ezt ma már sejtli az ántánt is, éppen ezért a Reuter-ügynökséggel hangulat kező orosz táviratokat küld ugyan szét, hogy az angol népet és szövetségeseit reménységgel töltse el, de maguk az ántánt kormányok már a legnagyobb aggodalommal néznek az orosz szifinkszre, mert egyáltalán nem lehet kiszámítani, hogy az orosz forradalom béképartja nem fog-e annyira

megerősödni, hogy nemcsak az orosz népben, hanem az orosz hadseregben is szakadás fog bekövetkezni.

Maximov viceadmirális a finn diákok küldöttségének kijelentette, hogy Oroszország valamennyi népét folszátadják és az orosz köztársaság egyes államok szövetségéből fog állani az Unió mi téjára. Finnország mint önálló állam fog szerepelni a szövetségben.

A helyzet az orosz hadseregben rendkívül kemoly. A csapatok magatartása az ellenesség támadása esetén teljesen bizonytalan. Nagy agitáció folyik a hadseregben, hogy a csapatok tegyék le a fegyvert az ellenség támadása esetén. Agyonlövésseel fenyegetik azokat a tisztiket, akik el akarják fojtani az agitációt. A szocialista Pravda című lap köli a munkások és katonák központi bizottságának felhívását, amely arra biztatja a katonákat, hogy hagyják el a lövészárkokat és menjenek át az ellenséghez. A németek nem fogják megakadályozni az orosz birodalom újjászervezését. A kormány tehetetlen a munkáspárt agitációjával szemben, amely egyre jobban terjed.

Összekötő bizottság alakult hogy ellenőrizze a munkások határozatainak az ideig-

Forradalmi zavargások Olaszországban

Basel. Tegnapi egész Svájcban az a hir terjedt el, hogy Olaszországban kitört a forradalom.

Miután Turinban a legutóbbi napokban az éhínség miatt hatalmas haboru ellenes zavargások voltak, melyek fenyegető jelleget öltöttek. Turinra ostromállapotot hirdettek ki.

Az utolsó haramia.

Az utolsó harminc évben az egész délvidék legünnepesebb börtönjára Nagy Barna (Kánya) János bécsi haramia volt, aki 3 évtizeden át hét törvényszék bíróságát és egész Délmagyarország rendőri és őrszolgálatát foglalkoztatta. Nagy Barna, akit éles, véres szemek miatt Kánya néven emlegettek a közép, Oroszországban a menekülésbe került, ahol a gyonesurinak egy parasztlegényt. Nagy Barna megusta az ébesei rendőri vezetését s a tettei működési körét Bimába és Torontálba. A neve ismertté lett a délvidéki hatóságok előtt s egész orvóörkerületet hajszálták az üldözött vadat.

Nagy Barna eddig, több mint 25 évet ült börtönben. Legutóljára a múlt évben ítélte el 5 és fél évi fegyházra a szabadkai törvényszék a derékfejű, vén szivánt aki 1916 nyarán megökölt Vinca Dániel ludai gazdától, aklhes mezőgazdasági munkára adták ki Ujvidék közelében fogták el 3 hónappal ezelőt, ahol tetten érték egy lopáson.

Az újvidéki törvényszék egy évi börtönrre ítélte. A szabadkai törvényszék ma egyesítette a 2 ítéletet s összbüntetésnéppen hat

évi és négy havi fegyházra ítélte. A vén bolyár nehezen tölti ki ezt a büntetést. Betegecs már s megöli a börtönosaia levegője.

NAPI HIREK

— A fölmentettek újraszervezése. Budapestben holnap plakátok jelennek meg, amelyben rendelik a fölmentettek újraszervezését 45 éves életkorig. A frontszolgálatra alkalmasokat behívják, a többieket meghagyják polgári foglalkozásukban. Különös tekintetet érdemlő esetekben új fölmentéseket engedélyeznek.

— Eryhítés a záróra szigorán. Fővárosi tudósítónk úgy érteaut, hogy április 16-án, amikor tudvalevőleg a nyári időszámítás lép életbe, a kormány ismét vissza fog itérni egyuttal a régi, egy órai zárórához is. Tehát április 15-én este 11 órakor 12 órára fogják előreugratni az óramutatót, 16-ától fogva pedig egy óráig lesznek nyitva a vendéglők és kávéházak. Ugyanekkor ter-

Ablakredönyök önműködővel

minden nagyságban kaphatók Fajlagi-cégn

Ujabb békeajánlatot sürgetnek a német szociálisták

Berlin. A Vorwärts vezércikkben felszólítja a kancellárt, hogy tegyen a megváltozott viszonyok alapján békeajánlatot a főlzabadt orosz népnek. Politikai körökben nagy a figyelem Bethmann-Holweg holnapi beszéde iránt. Mivel ez a cikk a cenzura engedélyével jelent meg, azt hiszik, hogy a kancellár tényleg ilyen értelemben fog nyilatkozni.

mészetesen a mozik és színházak, kabarék és egyéb mulatóhelyek 11 órára való záróra rendeletét is föl fogják függeszteni.

— Táviró és távbeszélő vezetékek védelme. Tapasztalataink szerint az utak mentén lévő táviró és távbeszélő póznákon elhelyezett porcellánszigetelőket, különösen a fiatalok gyerekek pajkosságából kaicsdobálás által előrik, ami által a táviróda és távbeszélő használhatóságát káros módon befolyásolják. Miután a jelenlegi időben a táviróda és távbeszélő megrendelése súlyos büntetőjogi következményekkel jár, figyelmeztetjük a szülőket, hogy gyermekeiket már jelzett rongálásoktól éva intse annál is inkább, mivel ellenkező esetben az eljárást ellenük is folyamatba tesszük. A város közönségét pedig felhívjuk, hogy az esetben, ha ilyen közveszélyű cselekményt észlelnének, ezt akadályozzák meg a tettest pedig jelentseék fel.

— Adomány. Nagy Mihály és neje Csokonai utca 10 szám alatti lakosok a vak katonák részére 20 koronát adományoztak Makó város polgármesteri hivatalához.

— Spanyol munkászavargások. Madridból jelentik: Spanyolország nagy városiban a drágaság miatt munkászavargások törték ki. A munkások általános sztrájkkal fenyegetőznek. A kormány erre az ajkormánybiztosítékok föl függesztésével akar felelni.

Egy jékarban levő KERÉKPÁR megvételre keresetlik. Cím kiadóba

REGÉNY.

Egy világvérme rejtélyei.

(1519)

136. fejezet.

A milliomos leánya.

— Márta eddig hallgatott. Steward legutóbbi szavaival azonban szőlésre birták őt.

— Uram, mondá. Éa tudom legjobban, hogy fivérem ártatlanul került ily helyzetbe. Mint tapasztalatlan ifju, egy ravasz és körmenfent nő kálójába került! Az atányk a leghatározottabban elmentte azt a házasságot, ezért saóktek meg. Bertára névra azonban kiéült, és a házasság nem volt más, mint spekuláció! Sőt én élek a gyanuperrel, hogy es a nevelőnő esköz volt régi halálos ellenségnünk kesében.

Steward fösmeskedett. Minden igaz lehet, sőt valószínű is, de miután es a fiatal ember így belekerült a hínárba, legjobb less visszavonulni tőle. Hátha csak-ugyan elitélk?

— Becsánat a hóbortgatózért! Iten saókkal! mondá.

Eltávozott. Misi szinte elhálve nésett utána. Egy bistaté, egy vigasztaló assó nélkül ment el tehát! No perze — hogy is kezdene egy olyan emberrel, aki a törvény kezd alól saókkik, akit esetleg el is itélhetnek!

Misi szeméremu horgasztá le fejét.

Márta vigasztalni igyekesett őt. — E! hagyjatok el! mondá elkeseredetten. Már én belőlem nem less ember! O'yan vagyok, mint a versenyló, amelyik pályája kezdetén letér!

Most történt először, hogy Misi el volt keseredve és augeledott a szora ellen. De azért tekintettel volt nővérére és erőt vált magán M! less saogánykéből, ha őt ennyire saóggodének és elkeseredettnek látja?

(Folyt. köv)

Makói Urania Színház

Telefon szám: 181

Szombaton, március 31-én

Királytigris II.

Nagy amerikai detektívdráma.

Naponta egy előadás este 8 órakor, vasárnap két előadás fél 6 és este 8 órakor. Hétfőn és pénteken nincs előadás.

1848 eredeti toalett modellt kösöl a Budapesti Bazár egy évfolyamában. Előfizetési ára negyedévre: 350 korona. Ingyen mulatványszámat küld a „Budapesti Bazár“ kiadóhivatala, Budapest, VIII. Baross-utca 22. szám.

Veteményes föld eladás

Özv. Molnár Albertnének egy napos ujhegyi veteményes földjét eladom.

Dr. BÁN ZSIGMOND ügyvéd.

Özv. PANYOR MIHÁLYNÉ 2 köblös földje

Sóstói ngarban Búcsók Antal szomszédok gáiban, és a királyhegyesi oldalon

fél köblös föld vétésével együtt, Galamb János szemédségében szabadkészből eladó.

Értekezni lehet:

Panyor Mihálynéval,

Alma utca 21 szám alatt.

Makó város legmagasabb pontján levő HÁZ (Tisza-utca 12) eladó, Bővebbet:

Somlai Albert

Makó újvárosi templomkertben.

Egy 14 15 éves

leány fizetéssel

felvétetik a „Makói Független Ujság“ nyomdájsában.

Eladó ház

Meskö utca 33 szám alatti HÁZ, szabadkészből eladó és azonnal el is foglalkozhat. Értekezni lehet: Arany János utca 21 szám a.

Ház eladás.

Gróf Pálfi (volt Fekete) utca 58 szám alatti levő házam, amely gondalkodásra igen alkalmas

Örökáron eladó.

Értekezni lehet: a fenti szám alatt,

Patkós Mihályal.

Egy szabafestő tanonc jó fizetéssel felvétetik

BAKOS GYULA szabafestőnél

Lakás: Patkó utca 2. Weres Bándor református gondnok ut házában.

Két butorozott szoba, azonnal kiadó.

Cím a kiadóhivatalban.

A Makói Összegyűlés Egyet mint szövetségi, (Munyadi-utca, makói társasági kaszinó épület) újonnan megkapit

Zálogintézkete

a legmértékesebb kamattól és legelőnyösebb feltételek mellett kölcsönöket ad ékezőrekre, arany és ezüst-reműekre, értékpapírokra, sorsjegyekre és egyéb ingóságokra.

Takaréktári csekkje kölcsönöket folyósít előnyös kamattól és fizetési feltételek mellett ingatlanokra, vállalkozásokra és kölcsönvényre.

Hivatalos órák d. a. 9—12-ig l. u. 3—5-ig.

Rakosy Ferenc

adattja, hogy néla állandóan azonos-menten

heremmagat

lehet kapni, egy társaságban, mint egyben. Értekezni lehet Városházán vendéglőjében.

Hirdetések

felvétetnek.

